

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของแรงงานไทยในประเทศสิงคโปร์ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณเป็นหลัก รายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยแยกได้เป็นหัวข้อดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 สถานที่เก็บข้อมูล
- 3.3 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.5 การวัดค่าตัวแปร
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 ระยะเวลาในการศึกษา
- 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก. ประชากร (Population) คือ แรงงานไทยที่มาใช้บริการตรวจร่างกายเพื่อไปทำงานต่างประเทศ ที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากโรงพยาบาลศรีนครินทร์เป็นโรงพยาบาลที่ได้รับความนิยมเชื่อถือ ในด้านผลการตรวจร่างกายแรงงานไทยที่จะไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งมีผู้มารับบริการตรวจร่างกายเฉลี่ยวันละ 100 ราย โดยทางโรงพยาบาลทำการตรวจตั้งแต่วันที่ 16.30-20.00 น.

ข. กลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ แรงงานไทยทุกคนที่เคยไปทำงานในประเทศสิงคโปร์มาแล้ว และได้เข้ามารับการตรวจร่างกาย ระหว่างวันที่ 15-26 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 จำนวน 10 วัน ตั้งแต่วันที่ 16.30-20.00 น. ทุกวัน ได้กลุ่มตัวอย่าง 200 ราย

ค. วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เพื่อเลือกแรงงานไทยที่เคยมีประสบการณ์เคยไปทำงานที่สิงคโปร์ ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 3 ปีที่ผ่านมา และมารับการตรวจที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ โดยผู้ศึกษาสอบถามแรงงานไทยที่ได้รับการตรวจร่างกายว่าแรงงานคนใดที่เคยไปทำงานสิงคโปร์มาแล้ว เพื่อเลือกเป็นตัวอย่างและสัมภาษณ์ต่อไป

3.2 สถานที่ในการเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลที่ห้องตรวจโรคผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

3.3 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์คือปัจเจกบุคคล

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ศึกษาจากแรงงานไทยที่ได้รับการตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล และสภาพทางสังคมของแรงงานไทยขณะที่อยู่ประเทศสิงคโปร์ การปรับตัวของแรงงานไทย ภาวะสุขภาพของแรงงานไทยขณะทำงานอยู่ประเทศสิงคโปร์

3.4.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้ศึกษาได้เข้าไปศึกษาสภาพความเป็นอยู่และปัญหาต่างๆ ที่แรงงานไทยประสบขณะอยู่ประเทศสิงคโปร์ โดยการไปพูดคุยกับกลุ่มแรงงานที่เคยไปทำงานที่ประเทศสิงคโปร์มาแล้ว เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาสร้างเครื่องมือเพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริงมากที่สุด และเครื่องมือมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเที่ยงตรง เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบกับแรงงานไทยที่ไปใช้บริการที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น

3.4.2 เนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นลักษณะส่วนบุคคลของแรงงานไทย และสภาพทางสังคมของแรงงานไทยขณะทำงานอยู่ในประเทศสิงคโปร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์การย้ายถิ่น อาชีพ รายได้ บุคลิกภาพระยะเวลาในการทำงาน ภาวะหนี้สิน ความรู้เกี่ยวกับประเทศสิงคโปร์ ความเหมาะสมของที่พักอาศัย ลักษณะการทำงาน โรคทางการแพทย์ การพักผ่อน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีคำถามรวมทั้งหมด 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับการปรับตัว ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการปรับตัวตามความต้องการด้านสรีรวิทยา ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านการพึ่งพาระหว่างกัน มีคำถามทั้งหมด 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินลักษณะสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ประกอบด้วยคำถาม 16 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับดัชนีหรือตัวชี้วัดทางการแพทย์ที่สำคัญ ที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ น้ำหนัก จำนวนครั้งการช้อยา จำนวนครั้งการไปพบแพทย์ ปัญหาการนอนไม่หลับ ปัญหาความเครียด การทะเลาะวิวาท

3.4.3 การทดสอบแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการหาความเชื่อถือได้ (Reliability) ดังนี้

1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์ โดยให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์

2. การหาความเชื่อถือได้ (Reliability) ของเครื่องมือด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-Coefficient) ด้วยวิธีของ Cronbach ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{Alpha} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^K S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ Alpha แทน ดัชนีความเที่ยงของแบบทดสอบหรือสัมประสิทธิ์แอลฟา

K แทน จำนวนข้อสอบ

Si^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งฉบับของคนทั้งหมด
ที่ทำแบบสอบถาม

จากการคำนวณหาความเชื่อถือของแบบสอบถามได้ค่า $Alpha = 0.787$ ซึ่งเป็นค่าที่
เชื่อถือได้

3.5 การวัดตัวแปร

การวัดตัวแปรอิสระ

ก. คุณลักษณะส่วนบุคคลของแรงงานไทย

1) เพศ หมายถึง เพศของแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศ
สิงคโปร์ได้แก่ ชาย และ หญิง

2) อายุ หมายถึง อายุจริงของแรงงานไทยที่เดินทางไปประเทศสิงคโปร์
โดยแบ่งระดับอายุดังนี้

อายุ 20-30 ปี

อายุ 31-40 ปี

อายุ 41 ปีขึ้นไป

3) ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่แรงงานไทยจบหลักสูตรตาม
เกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเกณฑ์วัดดังนี้

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อาชีวศึกษา

อุดมศึกษา

4) สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของแรงงานไทยซึ่งแบ่งเป็น

โสด

สมรส

หม้าย/หย่าร้าง

5) อาชีพ หมายถึง อาชีพของแรงงานไทยก่อนเดินทางไปทำงานในสิงคโปร์
ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

เกษตรกรรม

รับจ้างในโรงงาน

ค้าขาย

ว่างงาน

ขับรถ

กรรมกร

รับจ้างทั่วไป

6) รายได้ หมายถึง รายได้ต่อเดือนที่แรงงานไทยได้รับขณะทำงานในประเทศ
สิงคโปร์ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ระดับคือ

น้อยกว่า 1,000-10,000 บาท/เดือน

10,001-20,000 บาท/เดือน

มากกว่า 20,000 บาท/เดือน

7) ประสบการณ์ย้ายถิ่น หมายถึง การที่แรงงานไทยเคย หรือไม่เคยมี
ประสบการณ์ย้ายถิ่นจากภูมิลำเนาเดิมไปยังถิ่นอื่น ทั้งภายในและภายนอกประเทศในระยะเวลา
3 ปี ก่อนเดินทางไปทำงานในประเทศสิงคโปร์ครั้งสุดท้าย

8) ภาวะหนี้สิน หมายถึง จำนวนหนี้สินของแรงงานไทยก่อนเดินทางไปทำงาน
ในประเทศสิงคโปร์ครั้งสุดท้าย ซึ่งจำแนกเป็น 4 ระดับคือ

10,000-30,000 บาท

30,001-60,000 บาท

60,001-100,000 บาท

มากกว่า 100,000 บาท

ไม่มีหนี้สิน

9) บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของแรงงานไทยที่เกี่ยวกับตัวเอง
และเกี่ยวกับผู้อื่น โดยใช้คำถามจำนวน 18 ข้อเป็นเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การวัดเป็น 2 ระดับ คือ

บุคลิกภาพด้านลบ มีค่าคะแนน 18-27

บุคลิกภาพด้านบวก มีค่าคะแนน 28-36

10) ความรู้เกี่ยวกับประเทศสิงคโปร์ หมายถึงความรู้ของแรงงานไทยเกี่ยวกับกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศสิงคโปร์ โดยให้แรงงานไทยประเมินจากการรับรู้ของตนเอง ซึ่งจำแนกเป็น 3 ระดับดังนี้

ไม่มีความรู้

มีความรู้น้อย

มีความรู้มาก

11) ความเหมาะสมของที่พักอาศัย หมายถึง สภาพของที่พักอาศัยของแรงงานไทยขณะอยู่ในประเทศสิงคโปร์ เกี่ยวกับด้านอากาศ ฝุ่นละออง น้ำใช้ ความแออัด เสียง ขยะ โดยให้คำถามจำนวน 6 ข้อเป็นเครื่องมือวัดและมีเกณฑ์การวัดเป็น 2 ระดับคือ

ไม่เหมาะสม มีค่าคะแนน 0-3

เหมาะสม มีค่าคะแนน 4-6

12) ระยะเวลาในการทำงาน หมายถึง จำนวนชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ของแรงงานไทย มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เหมาะสม (ทำงาน 48 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ไม่เหมาะสม (ทำงานมากกว่า 48 ชั่วโมง/สัปดาห์)

13) ภาวะโภชนาการ หมายถึง พฤติกรรมการรับประทานอาหารของแรงงานไทยเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของอาหารที่แรงงานไทยได้รับโดยประเมินจากการรับรู้ของตนเอง โดยให้คำถามจำนวน 6 ข้อเป็นเครื่องมือวัด และมีเกณฑ์การวัดเป็น 2 ระดับคือ

ไม่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ มีค่าคะแนน 0-3

ถูกต้องตามหลักโภชนาการ มีค่าคะแนน 4-6

14) การพักผ่อน หมายถึง การนอนหลับพักผ่อน และการใช้เวลาว่างของแรงงานไทย และมีเกณฑ์การวัดเป็น 2 ระดับคือ

ไม่เพียงพอ มีค่าคะแนน 0-3

เพียงพอ มีค่าคะแนน 4-6

15) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน หมายถึง ความสัมพันธ์ของแรงงานไทยกับเพื่อนร่วมงาน ขณะอยู่ในประเทศสิงคโปร์เกี่ยวกับในด้านการให้ความช่วยเหลือกันและกัน การทะเลาะวิวาท การสังสรรค์ร่วมงานกัน โดยให้คำถามจำนวน 6 ข้อ เป็นเครื่องมือวัด และมีเกณฑ์การวัดเป็น 2 ระดับคือ

ความสัมพันธ์ด้านลบ มีค่าคะแนน 0-3

ความสัมพันธ์ด้านบวก มีค่าคะแนน 4-6

การวัดตัวแปรตาม

1) การปรับตัว หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกและความรู้สึกของแรงงานไทยในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายใน ภายนอก ในการศึกษาค้างนี้ได้ศึกษาการปรับตัวของแรงงานไทย 4 ด้าน คือ ด้านสรีรวิทยา ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่ ด้านการพึ่งพา โดยใช้ข้อคำถามด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 40 ข้อ ในแต่ละหัวข้อจะมีพฤติกรรมการปรับตัวให้เลือก 4 ระดับคือ

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกสัมภาษณ์มากที่สุด หรือทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกสัมภาษณ์บ่อยครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นบางครั้ง
ไม่เคย	หมายถึง	ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือไม่เคยเกิดขึ้นกับผู้ถูกสัมภาษณ์เลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ศึกษาได้แบ่งระดับการให้คะแนนของการปรับตัว ดังนี้คือ

ข้อความด้านบวก	เป็นประจำ	ให้ 4 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
	บางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
	ไม่เคย	ให้ 1 คะแนน

ข้อความด้านลบ	เป็นประจำ	ให้ 1 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
	บางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
	ไม่เคย	ให้ 4 คะแนน

การจัดระดับของตัวแปรตาม มีเกณฑ์ในการจัดระดับดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับ
1.00 - 2.00	ปรับตัวได้ต่ำ
2.01 - 3.00	ปรับตัวได้ปานกลาง
3.01 - 4.00	ปรับตัวได้ดี

เกณฑ์ดังกล่าวได้มาจากการนำคะแนนรวมของทุกข้อหารด้วยจำนวนข้อ แล้วนำมากำหนดช่วงคะแนน โดยใช้ช่วงคะแนนมากที่สุด (4) ลบคะแนนน้อยที่สุด (1) หารด้วย 3 ได้เท่ากับ 1 แล้วนำ 1 มากำหนดช่วงห่างคะแนน

2) สุขภาพกายและสุขภาพจิต

ก. สุขภาพกาย หมายถึง สภาพร่างกายของแรงงานไทยที่แสดงออกขณะอยู่ในประเทศสิงคโปร์ เกี่ยวกับ น้ำหนัก จำนวนการไปพบแพทย์ การขาดงานเนื่องจากไม่สบาย ซึ่งมีเกณฑ์การวัดดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับ
1.00 - 1.66	สุขภาพบกพร่อง
1.67 - 2.33	สุขภาพไม่เปลี่ยนแปลง
2.34 - 3.00	สุขภาพดีขึ้น

ข. สุขภาพจิต หมายถึง สภาพะสุขภาพจิตของแรงงานไทยขณะอยู่ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งแสดงออกโดยพฤติกรรมและความรู้สึกเกี่ยวกับปัญหาการนอนไม่หลับ ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว รู้สึกเหงา อารมณ์เสีย รู้สึกมีความสุข พอใจในชีวิตขณะนั้น ซึ่งมีเกณฑ์การวัดดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับ
1.00 - 1.66	สุขภาพบกพร่อง
1.67 - 2.33	สุขภาพไม่เปลี่ยนแปลง
2.34 - 3.00	สุขภาพดีขึ้น

เกณฑ์ดังกล่าวได้มาจากการนำคะแนนรวมทุกข้อมารวมกัน หารด้วยจำนวนข้อ แล้วนำมากำหนดช่วงคะแนน โดยใช้คะแนนมากที่สุด (3) - คะแนนน้อยที่สุด (1) หารด้วย 3 ได้เท่ากับ 0.66 แล้วนำ 0.66 มากำหนดช่วงห่างคะแนน

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้พนักงานสัมภาษณ์ ซึ่งพนักงานดังกล่าวได้ผ่านการอบรมชี้แจงวิธีการสัมภาษณ์แบบสอบถามมาแล้ว และสัมภาษณ์แรงงานที่มารับการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น ในช่วงเวลาที่กำหนด

3.7 ระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาในการวางแผนมีแผนการดำเนินงานตั้งแต่เดือน มกราคม 2538 ถึง เดือน กรกฎาคม 2539

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาทำการบรรณาธิการตรวจให้คะแนนและลงรหัส หลังจากนั้นนำไปเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ด้วยสถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. การปรับตัวและลักษณะของสุขภาพกายและจิตใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัว กับสุขภาพกายและสุขภาพจิต โดยใช้ตัวสถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Correlation)
4. พิจารณาค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05